

Lenka Záborská: „Postavy v čínské povídce 17. století v hovorovém jazyce“

(posudek oponentky bakalářské práce)

Předložená práce pojednává téma, které souvisí s obecnějšími otázkami dějin čínské literatury a v rámci nich se dotýkají povahy literatury psané v jazyce paj-chua a její evoluce. Volbou tématu autorka navazuje na studie Jaroslava Průška, který však k tématu přistupoval více z komparatistické perspektivy (zejména studie uveřejněná pod jménem Zlatý Černý).

Bakalářská práce je dobře zvládnutá. Pochvalu zaslouží poměrně velkoryse pojatý celkový přístup (soustředění na postavu, propojení obecně naratologických studií s čínskými prameny), vyvážené rozvržení práce (proporce mezi kompilačně pojatým historickým úvodem a vlastní analýzou), dobře zvládnuté dílčí analýzy. Správné (a v sekundární literatuře ne vždy užívané) je srovnání s dramatem. Oceňuji zejména, že v práci je nejen shromážděný materiál a provedena jeho analýza, ale autorka dochází k jasně formulovaným závěrům o vývoji literární postavy u Li Yuho, s nimiž nelze než souhlasit. Faktické chyby v práci v podstatě nejsou (malíř Tchang Jen má být Tchang Jin – s. 24, Chuang Ti by měl být Chuang-ti a Wen Wang asi lépe král Wen – s. 34 ap.). Sekundární literatura je dobře vybraná, autorka bez problémů pracovala s literaturou v anglickém, francouzském a v jednom případě i čínštině. (Jedinou námitku mám k počesťování výrazu „round figures“ jako „oblé postavy“ – Fořtův překlad českým slovem „plastické“ je správný a netřeba ho opravovat.)

Autorka při práci zjevně vycházela z překladů čínských povídek do českého, případně anglického jazyka, citované pasáže však většinou konfrontuje s originálem a v případě potřeby uvádí doslovnější překlad v poznámce. Tento postup jí umožňuje širší záběr a komplexnější pohled na studované téma, jaký přesahuje možnosti jazykové kompetence studenta bakalářského programu. Postrádám však alespoň krátký komentář o povaze překladů a konfrontace české a čínské verze některých ukázek by si zasloužila komentář. Otázkou také je, zda v příloze neměla být delší ukázka přeložená přímo z čínštiny.

Práce je dobře stylisticky zvládnutá s minimem neobratností. Používání citací, seznam literatury a úprava jsou bezchybné. Jak je u podobných prací zvykem, ani tato se nevyhnula jistě „ztrátě dechu“ v závěru – pasáže věnované Li Yuho povídkám by si zasloužily lepší zpracování. Následující kritické připomínky upozorňují na drobné vady na kráse a některé z nich mohou posloužit jako podnět k diskusi během obhajoby:

s. 15 – O některých Feng Meng-lungových povídkách se zde podle Hananova vzoru hovoří, že je „stěžší odlišíme od čchuan-čchi“ (tj. tangská novela?); následuje charakteristika anonymních povídek, není však zřejmé, zda právě toto jsou vlastnosti čchuan-čchi. Prosím o zpřesnění, případně rozvedení.

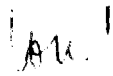
s. 22 (kap. 4.2.) – V pasáži, kde se hovoří o charakterizaci postav prostřednictvím jejich jazyka, jsou sice citované překlady, v tomto případě však chybí čínský originál. Jaký je tedy jazyk originálu - skutečně vyniká jadrností a liší se od jazyka jiných postav a situací?

s. 37 dole – Je zmíněn oděv jako prostředek charakterizace postav; z uvedených příkladů však vyplývá, že některé prvky slouží také potřebám vyprávění příběhu; je tomu skutečně tak?

Několikrát se objevuje hodnocení dotýkající se malé propracovanosti postav, absence jejich psychologického vývoje atp. (např. s. 25, konec kapitoly 4.3). Je to skutečně jen otázka jisté řemeslné nedokonalosti? Nebo je problém složitější a souvisí s tím, co si povídka klade za cíl? V návaznosti na tento problém vyvstává další otázka: nakolik je ideální srovnávat čínskou vypravěčskou povídku s moderní západní povídkou a nakolik je adekvátnější srovnání s Boccacciem, jak provádí Průšek.

Na závěr konstatuji, že práce splňuje všechny náležitosti práce bakalářské a navrhuji její hodnocení známkou výborně.

Praha, 8.9. 2010

Doc. Olga Lomová